

Jaarbericht

2022

don
We just care for cure

Robbin Langendoen

Inhoudsopgave

Verslag van het bestuur

Voorwoord	5
Inleiding	7
Organisatiestructuur	8
Raad van Toezicht	10
Bestuur	12
Kantoor	14
Wetenschappelijke Raad	15
Communicatie & PR	16
Nieuw onderzoek: RegMed XB	18
DON steunt onderzoek	22
Financiële resultaten	30
Jaarplan 2023	34
Risicobeheersing	38

Jaarrekening

Balans per 31-12-2022	41
Staat van baten en lasten	43
Grondslagen voor financiële verslaggeving	44
Toelichting op de balans per 31-12-2022	46
Toelichting op de resultaten over boekjaar 2022	50
Niet in de balans opgenomen passiva	53

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	55
--	----

Peter Frans Pauwels
Voorzitter bestuur DON

Voorwoord

2022 was in veel opzichten een geslaagd jaar, met als absolute hoogtepunt het Lustrumgala! Nadat we het evenement moesten uitstellen vanwege corona en als zoethoudertje een online variant hebben uitgezonden, waren we blij verrast om dit jaar weer zoveel betrokken donateurs bij elkaar te zien in de zaal. Wat we al helemaal niet durfden te dromen, is dat we het streefbedrag van 1 miljoen euro die avond ruim zouden overtreffen. Maar liefst 1,8 miljoen euro hebben we opgehaald! Daar kunnen we geweldig veel onderzoek mee ondersteunen.

Ik kijk met een glimlach terug op deze avond en denk dat het team van DON – dat mag best gezegd worden – zichzelf heeft overtroffen. Het is gelukt om er een gedenkwaardige avond van te maken, maar ook om duidelijk te maken hoe belangrijk het is om onderzoek naar de genezing van diabetes type 1 te steunen. Wellicht heeft het geholpen dat we na drie lange coronajaren toe waren aan een feestje. Want wat een feest hebben we ervan gemaakt! Nog lange tijd heb ik mensen horen napraten over deze 'avond van het jaar'.

In 2022 zochten we ook de samenwerking op met partners om een brug te slaan tussen care en cure. Zoals bekend focussen wij ons volledig op onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Maar hoe gezonder mensen zijn op het moment dat genezing eenmaal mogelijk is, hoe beter. Daarom organiseerden we voor het eerst een informatief congres voor meer dan achthonderd mensen met diabetes type 1, om onze achterban te informeren over de ontwikkelingen op gebied van cure én het belang van goede care. Dit deden we samen met Medtronic, Bosman en de Bas van de Goor Foundation. Daarnaast hebben we samen met de Bas van de Goor Foundation, het Diabetes Fonds, Diabetesvereniging Nederland en JDRF Nederland een online kennisplatform opgericht: www.diabetes.nl. Hier kunnen mensen terecht met al hun vragen over diabetes type 1.

Het afgelopen jaar zagen verschillende nieuwe initiatieven het licht om fondsen te werven en het bewustzijn over diabetes type 1 te vergroten. Zo lanceerden we een campagne om donateurs die op persoonlijk vlak bij DON betrokken zijn, te vra-

gen ook op zakelijk vlak aandacht te vragen voor onze zoektocht naar genezing. Daarnaast maakten we twee indringende documentaires, waarin ambassadeur Klaas van Kruistum, wiens dochter diabetes type 1 heeft, op zoek gaat naar lotgenoten. Persoonlijk ben ik diep geraakt door de verhalen die hij tegenkwam. Het doel was om te benadrukken hoe belangrijk het is om de genezing van diabetes type 1 mogelijk te maken, en volgens mij is die boodschap meer dan overgekomen.

Leuk om te benoemen is dat onze donateurs afgelopen jaar een recordbedrag hebben opgehaald met persoonlijke acties. Mensen liepen marathons, organiseerden events, vroegen bij feestelijke gebeurtenissen om donaties in plaats van cadeaus en ga zo maar door! Allemaal om geld op te halen voor onderzoek. Geweldig om te zien hoe gemotiveerd de gemeenschap is om ieder op zijn of haar eigen manier bij te dragen. We hebben een speciale webpagina ingericht, actiesvoorstichtingdon.nl, en hopen dat dit nog velen inspireert om op een soortgelijke manier in actie te komen.

Met dank aan onze donateurs kunnen we onze belangrijke steun aan wetenschappelijk onderzoek voortzetten. Enkele grote donateurs dekken onze vaste lasten, zodat we iedere cent die we binnenkrijgen kunnen investeren in onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Ook in 2022 keken we met trots naar de voortgang van 'onze' wetenschappers en zochten we naar nieuwe manieren om onderzoek te steunen. We zijn met name verheugd dat we het RegMed XB-onderzoek kunnen verlengen. We mogen trots zijn dat zo'n veelbelovende samenwerking tussen wetenschappers, fondsen en het bedrijfsleven zich op Nederlandse bodem afspeelt en dat wij daar een bijdrage aan leveren.

Dit alles was natuurlijk niet mogelijk geweest zonder de tomeloze inzet van onze vrijwilligers, medewerkers, bestuursleden, leden van de raad van toezicht en de leden van de wetenschappelijke raad. Daar wil ik hen dan ook hartelijk voor bedanken. Daarnaast wil ik mijn nieuwste bestuursgenoot, Robert de Jonge, een warm welkom heten. We zijn enorm blij met je inzet.

Wat uit dit voorwoord misschien al blijkt, is dat we het met z'n allen doen. Iedereen draagt op zijn of haar manier bij aan het verwezenlijken van die ene droom: genezing van diabetes type 1. Laten we trots terugkijken op wat we hebben bereikt, en onze blik dan weer met enthousiasme op de toekomst richten. We just care for cure!

Inleiding

Ruim 120.000 mensen in Nederland en hun omgeving worden dag in, dag uit geconfronteerd met de enorme impact van diabetes type 1 op hun leven.

Hun perspectief op dit moment? Geen enkele kans op genezing. Toch gaat er gek genoeg nog altijd veel meer geld naar care dan naar cure. En daar maken wij ons zorgen om. Daarom zijn wij in 2006 stichting DON begonnen. DON gaat voor maar één ding: volledige genezing van diabetes type 1. Daarom investeren wij in fundamenteel en klinisch onderzoek.

Werkelijk elke cent die aan ons gedoneerd wordt, gaat direct naar toponderzoekers die innovatief en baanbrekend onderzoek doen. Dit is mogelijk doordat alle kosten voor onze organisatie betaald worden door een kleine groep donateurs, boven op hun donatie voor onderzoek.

Door ieder onderzoek voor een langere periode te financieren, geven we onderzoekers voldoende tijd om hun hypothesen te toetsen. Zo stellen we hen in staat de genezing van diabetes type 1 steeds dichterbij te brengen.

Missie

Stichting DON strijdt voor een toekomst zonder diabetes type 1. Daarom ondersteunt DON fundamenteel en (pre-)klinisch diabetesonderzoek gericht op genezing.

Visie

Genezing, dat is het doel van stichting DON. De termijn: zo snel mogelijk, zonder te concretiseren. Is het niet voor deze generatie, dan toch zeker voor de volgende.

Doelstellingen

Het doel van stichting DON is diabetes type 1 genezen. Om de genezing te bewerkstelligen heeft stichting DON verschillende subdoelstellingen geformuleerd:

- 1 Inzamelen van fondsen voor de financiering van fundamenteel en (pre-)klinisch onderzoek.
- 2 Bekendheid geven aan de boodschap van DON, door een duidelijke positionering en een sterke propositie.
- 3 Vergroten van het bewustzijn over de gevolgen van diabetes type 1.

Strategie

Stichting DON is in staat om de doelstellingen te realiseren door:

- 1 Het onderscheidende vermogen dankzij onze volledige focus op genezing van diabetes type 1.
- 2 Het vinden en werven van donateurs die meerjarig een substantiële donatie doen.
- 3 Het organiseren van kwalitatief hoogwaardige fondsenwervende evenementen.
- 4 Het aanhaken bij bestaande evenementen van derden.
- 5 De inzet van media, via free publicity en onze social media-kanalen.

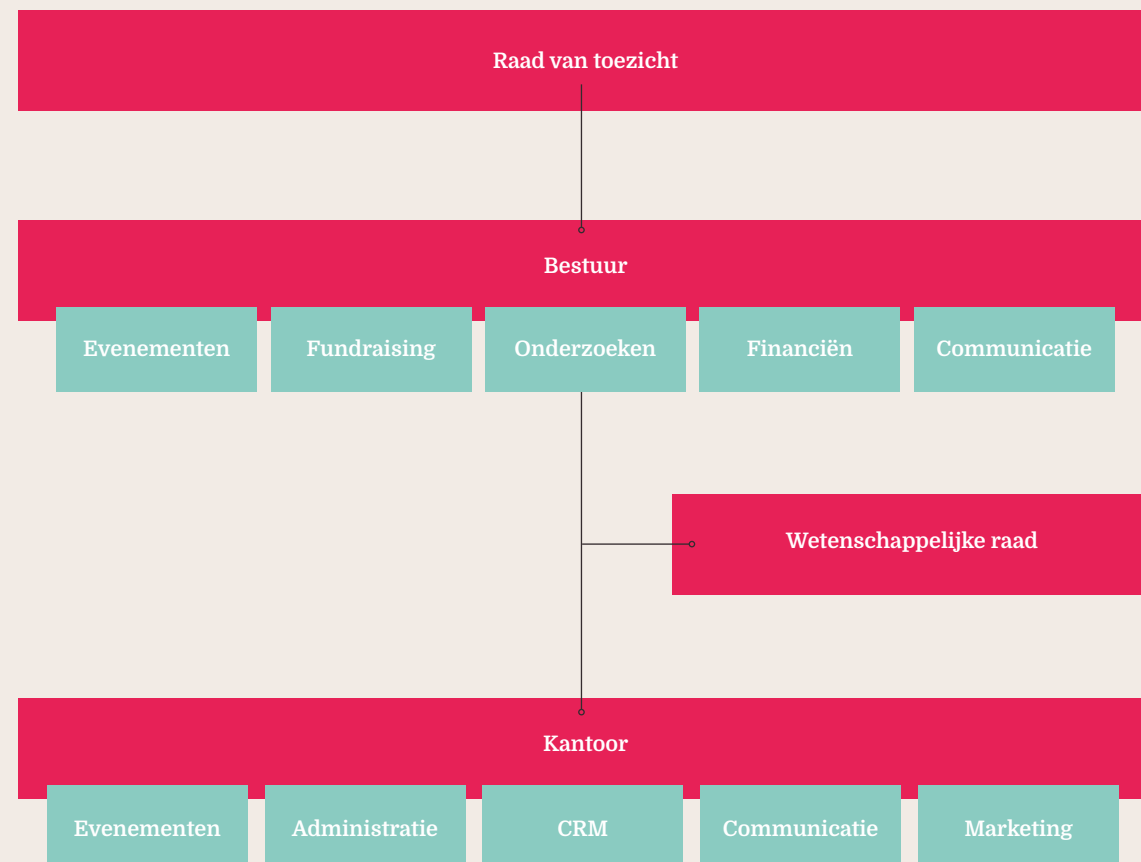
Organisatiestructuur

Stichting Diabetes Onderzoek Nederland is een organisatie met een toezichhoudend, besturend en uitvoerend orgaan. Het kantoor van de stichting is gevestigd aan Koningin Wilhelminaplein 12 in Amsterdam.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de beleidsbepaling en adviseert het uitvoerende orgaan. De leden van het bestuur zijn medeverantwoordelijk voor het werven van donateurs. Het bestuur van DON wordt getoetst door de raad van toezicht.

De raad van toezicht staat het bestuur terzijde bij het vaststellen van het beleid en de strategie en ziet toe op een verantwoorde opzet en aansturing van de stichting. Het jaarplan, de begroting, het jaarbericht en de jaarrekening worden ter goedkeuring aan de raad van toezicht voorgelegd.

Het kantoor is, onder leiding van de directeur, verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de strategische planning en de fondsenwerving. Daarnaast verzorgen de medewerkers de dagelijkse uitvoering van projecten en evenementen. Het kantoor onderhoudt nauw contact met de donateurs van DON.

Raad van toezicht

De raad van toezicht staat het bestuur terzijde bij het vaststellen van het beleid en de strategie, en ziet toe op een verantwoorde opzet en aansturing van de stichting. Het jaarplan, de begroting, het jaarbericht en de jaarrekening worden ter goedkeuring aan de raad van toezicht voorgelegd.

De raad van toezicht en het bestuur komen gemiddeld twee keer per jaar samen. De leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd. In de statuten van stichting DON staan de taken van de raad van toezicht vastgelegd.

Leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen voor nog een periode van vier jaar worden herbenoemd.

Eind 2022 is drs. M.J.M. Verhagen afgetreden.

Naam	Benoemd	Termijn	Einde termijn
Mr. P.W. Akkerman	2021	1	2024
I. Fernandez Niemann	2021	1	2024
H.A.A. de Haan	2014	3	2025
Drs. M.J.M. Verhagen	2016	2	2022
Mr. B.P. Bolkenstein	2019	2	2026

Mr. P.W. (Pieter) Akkerman
Voorzitter

Pieter Akkerman heeft verschillende functies vervuld sinds de oprichting van DON in 2006. In 2021 werd hij voorzitter van de raad van toezicht. Pieter is Co-Head Real Estate Netherlands bij Schroders Capital.

H.A.A. (Arnold) de Haan

Arnold de Haan is al 25 jaar actief als ondernemer in tankstations. Vanwege zijn zoon met diabetes type 1 is hij emotioneel betrokken bij de zoektocht naar genezing.

Mr. B.P. (Bert) Bolkenstein

Bert Bolkenstein is jurist en ondernemer. Hij zet zijn kennis en ervaring graag in om anderen op weg te helpen, met oog voor zowel de commerciële als de maatschappelijke kant van ondernemen. Hij is betrokken bij stichting DON sinds bij zijn oudste dochter diabetes type 1 werd ontdekt.

Drs. M.J.M. (Maxime) Verhagen

Maxime Verhagen was onder andere Minister van Buitenlandse Zaken, Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en vice-premier. Momenteel is hij voorzitter van Bouwend Nederland, de werkgeversorganisatie voor bouwbedrijven.

I. (Isabel) Fernandez Niemann

Isabel Fernandez Niemann is actief in fintech. Haar expertise ligt in het leiden van bedrijven en verkoop-, marketing- en strategie-teams. In 2021 heeft zij zich bij DON gevoegd om haar kennis te kunnen inzetten voor een maatschappelijk doel.

Bestuur

Het bestuur is nauw betrokken bij het werk van DON en bestaat uit zes leden. Samen met de Raad van toezicht is het bestuur verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid en de strategie. Het bestuur vergadert vijf keer per jaar. De leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

Peter Frans Pauwels Voorzitter

Peter Frans Pauwels is samen met Pieter Geelen, Harold Goddijn en Corinne Vigreux oprichter van TomTom. Hij is nog altijd betrokken bij het bedrijf, waar hij zich focust op nieuwe innovatieve producten. Daarnaast is hij mede-eigenaar van HeliCentre, een opleidingscentrum voor helikopterpiloten in de lage landen. Peter Frans heeft een dochter met diabetes type 1.

Uneke Dekkers

Uneke Dekkers is sinds 2019 lid van het bestuur en is verantwoordelijk voor het gesteunde onderzoek. Uneke is Managing Director van CFF Communications, gespecialiseerd in corporate en financiële communicatie, en treedt op als communicatieadviseur voor Nederlandse en internationale ondernemingen. Uneke is moeder van drie zoons, waarvan twee diabetes type 1 hebben. Ook haar broer en moeder hebben diabetes type 1.

Lucas Brentjens

Als penningmeester van het bestuur is Lucas Brentjens verantwoordelijk voor het financiële beleid en de administratie. Hij is ondernemer met een achtergrond in IT en administratie. De zoon van Lucas heeft diabetes type 1.

Karin van Leeuwen

Karin van Leeuwen is in 2015 toegetreden tot het bestuur. Karin heeft een journalistieke achtergrond. Ze heeft veel ervaring in de reclamewereld en zet zich actief in voor filantropische instellingen. Naast DON maakt ze zich hard voor Warchild en Sumba Hospitality Foundation in Indonesië.

Noëlle Viguurs - van Gelder

Noëlle Viguurs-van Gelder maakte sinds 2015 deel uit van het bestuur. Noëlle is mede-eigenaar van Van Gelder Jewellery, een specialist in traditionele juwelen uit India. Op 31 oktober 2022 is Noëlle afgetreden als bestuurslid.

Jaap Boender

Jaap Boender maakt sinds 2011 deel uit van het bestuur van DON. Hij is verantwoordelijk voor de communicatie. Jaap is in zijn zakelijk leven actief in reclame en marketing, op dit moment als creative director bij Boelens de Gruyter.

Robert de Jonge

In april 2022 is Robert de Jonge toegetreden tot het bestuur. Hij heeft zelf diabetes type 1. Na jaren in het buitenland te hebben gewerkt voor PON Holdings en Cervélo Cycles, richtte Robert in 2019 in Nederland Homed-IQ op: een bedrijf dat medische laboratoriumtests voor iedereen toegankelijk en betaalbaar maakt.

Kantoor

In 2022 nam een aantal collega's afscheid van DON. Na mooie jaren hard werken voor genezing van diabetes type 1 gaven Suzanne van Velzen, Fleur la Rose, Robbin Langendoen en Sam Mebius het stokje terug aan het team. Zij blijven betrokken bij DON als vrijwilliger. Het team op kantoor werd uiteraard weer op volle kracht gebracht met nieuwe gezichten. En ook een grote groep vrijwilligers zette zich dit jaar weer voor ons in op grote evenementen, zoals de DON Masters en het lustrumgala. Onze vrijwilligers zetten zich belangeloos in.

Floor Dijkgraaf
Directeur

Floor is sinds 2011 werkzaam bij DON en is vanaf 2015 directeur. Als fundraiser pur sang heeft zij een belangrijke rol in het vinden van donateurs en sponsors, als ook in de ontwikkeling van samenwerkingen met bedrijven voor evenementen en andere fundraise projecten. Op kantoor is Floor verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, de strategische planning en personeelszaken.

Meike Greve

Sinds maart 2022 is Meike copywriter voor DON. Met 'writing copy for cure' brengt zij donateurs, potentiële donateurs, nieuwsbrieflezers, volgers op social media, onderzoekers, bezoekers van events en samenwerkingspartners op de hoogte van voor hen relevante informatie over DON en de ontwikkelingen in de lopende onderzoeken.

Angelique Aalten

Per 1 maart 2022 is Angelique de eventmanager van DON. Met jarenlange ervaring in de corporate wereld is zij een sterke speler en wist zij in 2022 de DON Masters, de evenementen van derden en het lustrumgala tot een groot succes te maken. Ook de organisatie van alle veilingitems leidde zij in goede banen.

Danny Brugman

In juni 2021 startte Danny als marketing director bij DON. Hij zet zijn creatieve brein in voor alle campagnes en is verantwoordelijk voor de ontwikkelingen op de website, de social mediastrategie en alle marketing plannen. Daarnaast begeleidt hij de marketing stagiaires in hun werk.

Jettie Groot

In mei 2022 startte Jettie als partner manager. Vijf dagen per week zorgt Jettie dat donateurs, potentiële donateurs, samenwerkingspartners, kopers en aanbieders van veilingitems en andere externe contacten zich onderdeel voelen van DON. Daarmee speelt ze ook een belangrijke rol in de organisatie van de events.

Wetenschappelijke raad

De wetenschappelijke raad beoordeelt onderzoeksvoorstellen en brengt advies uit aan het bestuur. Daarnaast helpt de wetenschappelijke raad bij het beoordelen van de voortgang van onderzoeken die DON financieel steunt. De leden van de wetenschappelijke raad zijn onbezoldigd. De raad bestond in 2022 uit zes prominenten uit de medische en medisch-wetenschappelijke wereld.

Dr. K.P. (Paul) Bouter
voorzitter

Paul Bouter is internist-endocrinoloog aan het Jeroen Bosch Ziekenhuis in 's-Hertogenbosch. Ook is hij directeur van Stichting Vrienden van het Hubrecht Instituut.

Prof. dr. R.O.B. (Rijk) Gans

Reinold (Rijk) Gans is professor Interne Geneeskunde en Chairman of Medicine aan het Universitair Medisch Centrum Groningen

Prof. dr. E.J.P. (Eelco) de Koning

Eelco de Koning is verbonden aan het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). In 2011 werd hij daar benoemd tot bijzonder hoogleraar Diabetologie.

Drs. N.C. (Nienke) Miltenburg

Nienke Miltenburg is neuroloog, somnoloog en medisch bioloog aan het Zaans Medisch Centrum en het OLVG. Toen haar zoon twee jaar was, werd diabetes type 1 bij hem ontdekt.

Drs. M.E. (Mark) Seubert

Mark Seubert, internist-intensivist, is Medisch Manager ICU in het Langeland Ziekenhuis in Zoetermeer. Daarnaast is hij werkzaam bij diverse ziekenhuizen in Nederland.

Prof. dr. H.J.G. (Henk) Biló

Henk Biló is internist bij Isala en hoogleraar Interne Geneeskunde bij Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). Hij houdt zich bezig met transmurale zorg, in het bijzonder diabeteszorg. Hij is lid van de Royal College of Physicians of London.

Communicatie & PR

Via externe communicatie en PR dragen we onze boodschap over aan donateurs en potentiële donateurs, emotioneel betrokkenen en onze online community. Met ons verhaal hopen we potentiële nieuwe donateurs te inspireren. DON creëert namelijk awareness voor diabetes type 1, de gevolgen ervan en de rol van DON in de zoektocht naar genezing. Hiermee hoopt DON de betrokkenheid te vergroten en uiteindelijk actie te ontlokken in de vorm van een aanmelding voor meerjarig donateurschap. Tegelijk informeert DON haar bestaande donateurs over de ontwikkelingen die, mede dankzij hun donaties, in het lab plaatsvinden.

In de externe communicatie ligt de focus op het belang van investeren in het beste onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Hiervoor zetten we de website, nieuwsbrieven, communicatie op events, persoonlijke mails/brieven aan donateurs en sociale media in. DON benadrukt de urgentie om te doneren en de sneltreinvaart waarin de ontwikkelingen zich de laatste jaren bevinden. Ook motiveren we donateurs, lezers, volgers en andere betrokkenen om ons verhaal met naasten en dierbaren te delen en zo mee te helpen donateurs voor DON te vinden. Verder inspireren we onze doelgroepen om zelf een fundraising actie te starten.

Rondom memorabele momenten, zoals de campagne, events en belangrijke mijlpalen proberen we free publicity te genereren, zodat DON ook op regionaal of nationaal niveau in de media zichtbaarheid geniet. Ambassadeurs bieden hierbij vaak een helpende hand.

1. Boodschap DON

We just care for cure. Ruim 120.000 mensen in Nederland en hun omgeving worden dag in, dag uit geconfronteerd met de enorme impact van diabetes type 1 op hun leven. Hun perspectief op dit moment? Geen enkele kans op genezing. Toch gaat er gek genoeg nog altijd veel meer geld naar care dan naar cure. En daar maakten wij ons zorgen om. Daarom zijn wij 16 jaar geleden DON begonnen. DON gaat maar voor één ding: volledige genezing van diabetes type 1. Daarom investeren wij elke cent die aan ons gedoneerd wordt in fundamenteel en klinisch onderzoek.

2. Campagne 'Join #TEAMDON'

In juni voerden we online de awareness campagne 'Join #TEAMDON'. DON gelooft erin dat we samen, als een team, sterker staan; samen halen we meer geld op voor onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Twee video's droegen de campagne. De video van Huub en Cindy vertelde de kijker op welke manieren je DON kan steunen; meerjarig donateur kun je privé én zakelijk worden. En collega Robbin liet met haar verhaal over haar transitie van pen naar pomp zien waarom genezing (en dus doneren aan DON) zo belangrijk is voor mensen met diabetes type 1.

De online campagne bestond uit owned en payed media uitingen op de socials, Youtube en Google. De zes campagneweken waren opgedeeld in de drie fases See, Think en Do, met respectievelijk de doelen bewustwording, inspiratie en activatie. In de eerste periode werd ingezet op een brede doelgroep en in de tweede periode werd retargeting toegepast. Het resultaat was een zeer succesvolle online campagne met onder andere een groot bereik, hoge traffic naar de website en vele eenmalige donaties en een nieuwe meerjarig donateur.

3. Evenementen – live communicatie

Evenementen waren in 2022 een belangrijk onderdeel van de communicatie van DON. Er werden zeer grote (eenmalige) donaties opgehaald tijdens evenementen als de DON Masters en het lustrumgala, en tijdens evenementen van derden, zoals een pokertoernooi, de Tulpenrallye en een aantal golftoernooien. Daarnaast zijn evenementen, groot of klein, voor DON hét moment om onze donateurs uitgebreid te informeren over de ontwikkelingen in onderzoek en om in contact te komen met potentiële donateurs. Zo organiseerden we in november een inhoudelijk symposium met Medtronic, Bosman en de Bas van de Goor Foundation. Alle partijen samen nodigden een paar honderd gasten uit. Onderzoekers vertelden over de ontwikkelingen en successen in de laboratoria en we kregen informatie over ontwikkelingen op gebied van care. Het was een mooi moment voor DON om onszelf te introduceren bij een nieuwe groep mensen met diabetes type 1 en emotioneel betrokkenen.

4. Social media

In 2020 startte DON met een nieuwe social media strategie en meldde zich de eerste volgens aan bij onze online community. In de eerste twee jaren zagen we exponentiele groeicijfers op Instagram, Facebook en LinkedIn. In 2022 kwam de groei in rustiger vaarwater, maar ook dit jaar mochten wij nog vele nieuwe volgers verwelkomen in onze social community. Op LinkedIn werd het aantal volgers bijna verdubbeld.

We kunnen alleen tot genezing van diabetes type 1 komen als onderzoekers meer geld ontvangen en verder kunnen werken aan een oplossing. Ook via de social kanalen probeert DON daarom in contact te komen met potentiële donateurs. Door onze zichtbaarheid online te vergroten hopen we op hun pad te komen. We proberen ze meer betrokken te maken door hen te informeren over de ontwikkelingen in de lopende onderzoeken, ze te inspireren tot het starten van een eigen actie en ze de weg te wijzen naar meerjarig donateurschap.

Nieuwe stappen in het RegMed XB-onderzoek

Samenwerking brengt genezing dichterbij

Onderzoekers in Leiden en Maastricht werken samen om een oplossing voor diabetes type 1 te ontwikkelen: een implantaat met insulineproducerende cellen. Om dit voor elkaar te krijgen, bundelen ze hun krachten in het samenwerkingsverband RegMed XB. Met financiële steun van DON zijn de onderzoekers klaar voor de volgende stap richting genezing.

Het team van prof. dr. Eelco de Koning, van het LUMC in Leiden, heeft een methode ontwikkeld om op grote schaal nieuwe bètacellen te maken uit stamcellen. Deze kunnen in het lichaam van mensen met diabetes type 1 worden geplaatst, zodat het lichaam zelf weer insuline aanmaakt. Maar eenmaal in het lichaam zouden de cellen na verloop van tijd stoppen met het produceren van insuline, omdat ze worden aangevallen door het immuunsysteem. “Om dit op te lossen is het belangrijk om de bètacellen te beschermen. Gelukkig werkten collega’s in het zuiden van het land precies aan datgene wat we nodig hadden.”

Beschermde cellen

Om de cellen zo goed en veilig mogelijk te transplanteren, werken de onderzoekers uit Leiden samen met dr. Aart van Apeldoorn, van het MERLN Institute in Maastricht. Zijn team heeft namelijk een speciaal beschermend implantaat ontwikkeld waarmee ze bètacellen in het lichaam kunnen plaatsen. “In het omhulsel zitten minuscule gaatjes”, legt de Maastrichtse onderzoeker uit. “Daar groeien kleine bloedvatjes doorheen, die de geproduceerde insuline naar de rest van het lichaam kunnen vervoeren. Uit ons onderzoek blijkt dat de bètacellen daardoor langer en effectiever insuline produceren. Dat zijn hoopgevende resultaten!”

Nieuw type auto

De samenwerkende onderzoekers combineren de gekweekte cellen en het beschermende omhulsel tot een insulineproducerend implantaat, waarvan ze denken dat het patiënten van hun

diabetes type 1 kan afhelpen. Het prototype ligt klaar. Nu zijn de onderzoekers klaar voor de volgende stap: de goedkeuring van het implantaat. Belangrijk, zo legt prof. dr. De Koning uit: “Voordat een nieuw type auto de weg op mag, moet het prototype eerst door allerlei instanties worden getest. Logisch, want je wil zeker wetend dat het goed zit met de veiligheid. Zowerkt het ook met medische implantaten. We gaan patiënten alleen behandelen als we weten dat dat op een veilige manier kan.”

“

“Uit het onderzoek blijkt dat de bètacellen langer en effectiever insuline produceren.”

Geen verrassingen

Voor een eerste veiligheidstoets heeft het team in Maastricht het prototype van het implantaat laten onderzoeken bij een onafhankelijke instantie. De uitkomsten hiervan hebben geleid tot een advies over welke onderzoeken nog moeten plaatsvinden. Er zal bijvoorbeeld gekeken moeten worden of het implantaat geen schadelijke stoffen loslaat in het lichaam en geen ernstige bijwerkingen oplevert. “Natuurlijk hebben we van tevoren ook zelf heel wat

onderzoek gedaan naar de veiligheid”, vertelt dr. Van Apeldoorn. “Het zou veel tijd kosten om ons prototype aan te passen en opnieuw te laten testen, dus willen we de kans op verrassingen zo klein mogelijk maken. We hebben er dan ook alle vertrouwen in dat het implantaat de veiligheidstoetsen doorstaat.”

Pietje-precies

Intussen blijkt het veiligheidsonderzoek een nuttige oefening voor de weg naar de behandelkamer. De onderzoekers dienen namelijk enkele tientallen prototypes aan te leveren bij de instantie die het onderzoek uitvoert. Daardoor hebben ze veel geleerd over het produceren van de implantaten op grotere schaal. “Tot nu toe hebben we altijd redelijk kleine hoeveelheden gemaakt”, vertelt dr. Van Apeldoorn. “Dat ging heel pietje-precies, waarbij we bij iedere stap nagingen of we alles op de goede manier hadden gedaan. Met grotere aantallen kunnen we dat niet blijven doen, maar we willen natuurlijk wel dat de kwaliteit van ieder implantaat hetzelfde blijft. Wat dat betreft hebben we de afgelopen maanden veel geleerd. En hoe vaker we deze oefening herhalen, hoe beter we erin worden en hoe zekerder we dus kunnen zijn dat de implantaten goed werken.”

RegMed XB

De onderzoeksteams werken samen via RegMed XB: een internationaal consortium waarin wetenschappers, bedrijven, overheidsinstellingen en stichtingen zoals DON hun krachten bundelen om de genezing van verschillende chronische ziektes mogelijk te maken, waaronder diabetes type 1. De eerste fase in het onderzoek is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun van DON. Intussen heeft DON fondsen opgehaald om ook de volgende fase mogelijk te maken, waarin de behandeling weer een stapje dichterbij de mensen met diabetes type 1 komt.

Mijlpalen

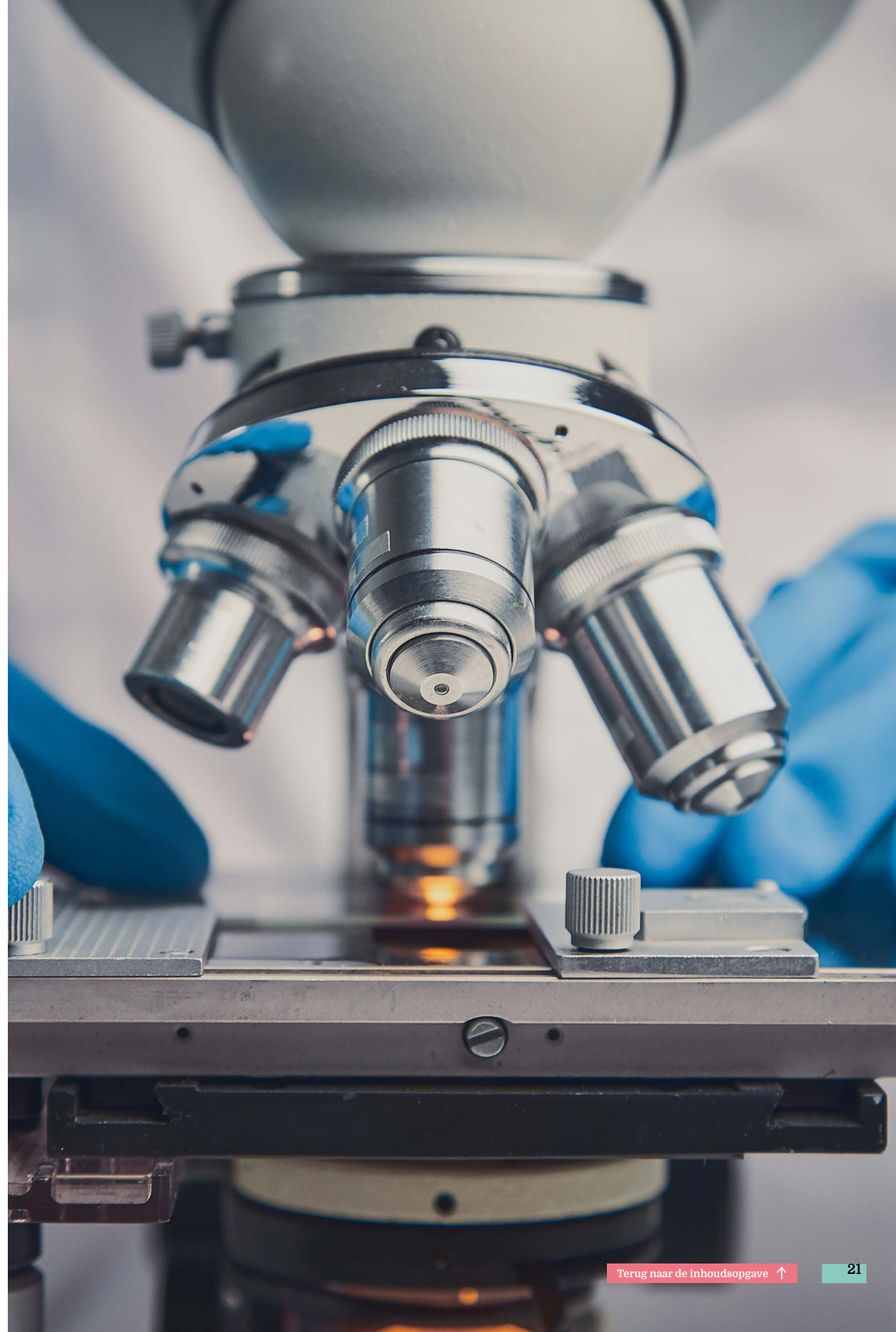
Naast de mooie onderzoeksresultaten is een aantal andere belangrijke mijlpalen behaald. Zo heeft het onderzoek geleid tot een groot aantal wetenschappelijke publicaties, twee veelbelovende proefschriften en het indienen van twee patenten. Daarnaast hebben de onderzoekers, in samenwerking met DON, enkele evenementen georganiseerd om patiënten, ouders en verzorgers, verzekeraars en de media voor te lichten over het lopende onderzoek.

Alles komt samen

Prof. dr. De Koning wacht in Leiden met grote belangstelling op de uitkomst van het veiligheidsonderzoek. Als het implantaat eenmaal is goedgekeurd, kan zijn team aan de slag met het opstellen van een behandelprotocol. “De truc is om de kennis over het beschermende omhulsel vanuit Maastricht over te dragen aan de mensen in Leiden, die het uiteindelijk in gebruik nemen. In Leiden brengen we namelijk de bèta-cellen aan in het omhulsel. Bovendien plaatsen we hier het implantaat in het lichaam. Dus zijn we bezig om een gezamenlijk trainingsprotocol te schrijven, zodat het werk van beide teams op een geslaagde manier samenkomt”, aldus de onderzoeker.

De juiste plek

In afwachting van de goedkeuring van het implantaat zitten de onderzoekers niet stil, ook niet wat verdere studies betreft. Zo zoeken de teams gezamenlijk naar de ideale locatie om het implantaat in het lichaam te plaatsen. “We hebben ontdekt dat wrijving de werking van het implantaat kan aantasten”, vertelt prof. dr. De Koning. “Daardoor weten we dat we het niet op een plek met veel spierspanning kunnen implanteren, zoals de arm of de schouder. Misschien dat de buikholte een betere optie is, maar dat onderzoeken we nog. Er is nog genoeg te doen voordat we diabetes type 1 kunnen oplossen. Maar dankzij deze samenwerking komt dat moment steeds dichterbij. We kijken uit naar wat de rest van het project nog gaat brengen!”

DON steunt onderzoek

DON ondersteunt wereldwijd toponderzoek gericht op de genezing van diabetes type 1:

- **Regeneratie: insulineproducerende cellen herstellen**
- **Creatie: nieuwe insulineproducerende cellen maken**
- **Immunologie en preventie: stoppen en voorkomen van de auto-immunreacties**

In de meeste gevallen ondersteunt DON onderzoeksprojecten voor minimaal vijf jaar. Daarna kunnen onderzoeksgroepen opnieuw een aanvraag indienen, waarmee besloten wordt of de steun voor een nieuwe periode wordt toegekend.

Prof. dr. Eelco de Koning

Bètacellen kweken voor klinische toepassing

Locatie: LUMC **Investering DON:** €375.000 **Looptijd:** 2020 - 2024

In sommige gevallen is het mogelijk om diabetes type 1 te behandelen door bètacellen te transplanteren. Deze zijn afkomstig uit de alvleesklier van overleden orgaandonoren, maar daaraan is in Nederland helaas een groot tekort. Om toch op grote schaal patiënten te kunnen behandelen, hebben prof. dr. De Koning en zijn team aan het LUMC een methode ontwikkeld om flinke hoeveelheden nieuwe bètacellen te kweken uit stamcellen.

Inmiddels zijn de onderzoekers bijna klaar om de eerste stappen te zetten in het onderzoekslaboratorium richting de behandelkamer. De eerstvolgende stap is het productielaboratorium: "We werken aan het opschalen van de relatief kleine hoeveelheden die we in het onderzoek produceren, naar grotere hoeveelheden voor gebruik bij behandelingen", legt de

onderzoeksleider uit. "Dat is best een uitdaging, want ook op grote schaal moeten we kunnen garanderen dat de cellen veilig zijn en goed functioneren. Als we dat eenmaal kunnen, is het tijd om een behandelprotocol op te stellen, zodat we de behandeling in de praktijk kunnen testen."

Met de stappen die het team zet, heeft prof. dr. De Koning goede hoop dat de gekweekte cellen binnen afzienbare tijd een verschil gaan maken voor patiënten: "Ook al doen we onderzoek in een laboratorium; ons hele onderzoeksproject staat in het teken van de mensen die we willen behandelen. Iedere stap die we zetten, brengt ons dichterbij een echte oplossing. Dat is het grote doel waar we met z'n allen naar toewerken. Wat mooi dat dit mogelijk wordt gemaakt door steun van DON!"

Internationaal onderzoek naar bètacellen

Locatie: LUMC **Investering DON:** €1.000.000 **Looptijd:** 2021 - 2025

Het team van prof. dr. De Koning zet belangrijke stappen richting het implanteren van gekweekte bètacellen om diabetes type 1 te genezen. Maar voor het zover is, moeten de onderzoekers nog een uitdaging zien te overwinnen. Daarom is het team een nieuw onderzoeksproject gestart, in samenwerking met het team van prof. dr. Tim Kieffer, verbonden aan de universiteit van British Columbia in Vancouver, Canada.

Deze uitdaging heeft te maken met alfacellen: cellen die glucagon produceren en samen met bètacellen het bloedsuiker reguleren. De in het lab geproduceerde bètacellen functioneren beter als ze samen met alfacellen in het lichaam worden geplaatst. De vraag is echter welke verhouding tussen beide celtypes het best werkt.

De onderzoeker in Leiden is enthousiast over de samenwerking met zijn Canadese collega, die

in het onderzoeksveld als een autoriteit van wereldklasse wordt gezien. "Het is inspirerend om samen met zo'n team aan het onderzoek te werken", vertelt prof. dr. De Koning. Alleen al uit het onderlinge contact komen nieuwe ideeën naar voren waar we aan beide kanten van de oceaan iets aan hebben en waar uiteindelijk de patiënt van profiteert."

Inmiddels is de verkennende fase van het onderzoek voorbij en kunnen de teams aan de slag met de experimentele fase. Zo is er onlangs een onderzoeker uit Leiden naar Vancouver afgereisd om ter plekke samen met het Canadese team aan het onderzoek te werken. Prof. dr. De Koning: "Met deze samenwerking hopen we tot nieuwe inzichten te komen over het genezen van diabetes type 1 met gekweekte cellen, in de juiste verhoudingen. Zodat we patiënten in de toekomst zo goed mogelijk kunnen helpen."

Prof. dr. Max Nieuwdorp

Fecestransplantatie

Locatie: Amsterdam UMC Investering DON: € 500.000

Looptijd: 2020 - 2024

In het Amsterdam UMC werkt prof. dr. Nieuwdorp aan een veelbelovende nieuwe behandelingsmethode tegen diabetes type 1. Met een zogenaamde fecesstransplantatie vervangt hij de bacteriën in de darmen van een patiënt met de darmbacteriën van een donor. Deze bacteriën kunnen het immuunsysteem aanleren om geen bètacellen meer aan te vallen. Zo kunnen de bètacellen insuline blijven produceren voor het lichaam.

Het team van prof. dr. Nieuwdorp onderzoekt deze behandeling onder andere met behulp van een cohort van maar liefst vijfhonderd patiënten met diabetes type 1. De eerste ronde in het onderzoek, naar het effect van resterende bètacellen op het lichaam, is inmiddels afgerond. "Bij ongeveer de helft van de proefpersonen bleek er nog sprake te zijn van eigen insulineproductie door de bètacellen in de alvleesklier", vertelt de onderzoeker enthousiast. "We zien dat de glucosewaarden van deze patiënten daardoor stabiel blijven. Dat belooft veel voor een nieuwe behandelingsmethode."

Het vervolgonderzoek, dat de werking van de fecesstransplantatie moet bevestigen, is inmiddels in volle gang. Bij 25 van de cohortdeelnemers die nog eigen insulineproductie overhouden, onderzoekt prof. dr. Nieuwdorp of het mogelijk is om deze verder te verbeteren met behulp van de fecesstransplantatie. "Als dit lukt, kunnen we ervoor zorgen dat patiënten mogelijk nog stabielere glucosewaarden behouden, waardoor minder insulinetoedieningen nodig zijn en er minder risico op complicaties is."

Dit onderzoek kon alleen worden uitgevoerd dankzij de vele honderden patiënten in het cohort, benadrukt prof. dr. Nieuwdorp. "We zijn verheugd dat we op deze manier de geschikte proefpersonen hebben gevonden voor het onderzoek en bovendien dat patiënten zich hebben aangemeld voor verdere proeven met fecesstransplantatie. Onze ontdekkingen, waarmee we patiënten uiteindelijk beter kunnen behandelen, hebben we te danken aan de betrokkenheid van alle deelnemers!"

Dr. Françoise Carlotti

Veranderende bètacellen

Locatie: LUMC Investering DON: € 500.000

Looptijd: 2019 - 2023

In het lichaam van mensen met diabetes type 1 worden de insulineproducerende bètacellen aangevallen door het eigen immuunsysteem. Onder bepaalde omstandigheden kunnen bètacellen daarbij van identiteit veranderen. Onderzoekers veronderstellen dat ze vervolgens met rust worden gelaten door het immuunsysteem, maar helaas produceren ze dan ook geen insuline meer.

De afgelopen jaren onderzocht dr. Carlotti met haar team deze identiteitsverandering. Nu is ze de volgende stap aan het zetten. Door nauwkeurig de processen in de veranderende cellen in kaart te brengen, hoopt ze een manier te vinden om de transformatie te voorkomen of terug te draaien. Zo zouden artsen een deel van de bètacellen in het lichaam van diabetes-type-1-patiënten kunnen beschermen.

Het team is goed voorbereid begonnen aan de huidige fase in het onderzoek. "Jarenlang hebben we gewerkt aan modellen waarin we

de werking van de celtransformaties kunnen bestuderen", vertelt dr. Carlotti. "Met bepaalde stoffen kunnen we de omstandigheden bij beginnende diabetes type 1 precies nabootsen in een schaalmodel met cellen. Zo kunnen we tot in detail onderzoeken hoe en waarom de cellen transformeren."

Nu de voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond, zijn de onderzoekers aan de slag gegaan met de experimentele modellen. "Dit is het meest spannende deel van het onderzoek", vertelt dr. Carlotti. "Telkens als we een celtransformatie uitlokken, passen we kleine dingen aan. We voegen een stofje toe, halen een stofje weg, blokkeren een proces in de cel. Totdat we een manier vinden om functionerende bètacellen te behouden. We kijken ernaar uit om de genezing van diabetes type 1 een stap dichterbij brengen."

Prof dr. Jaap Jan Zwaginga en dr. Tanja Nikolic

Het immuunsysteem trainen

Locatie: LUMC Investering DON: € 500.000 Looptijd: 2019 - 2023*

Prof. dr. Zwaginga en dr. Nikolic onderzoeken hoe ze het immuunsysteem kunnen trainen om bètacellen met rust te laten. Bij beginnende diabetes type 1 ziet het immuunsysteem deze cellen, die insuline produceren, namelijk als doelwit om uit te schakelen. De onderzoekers hebben ontdekt dat het mogelijk is om deze auto-immunreactie tegen te gaan, met behulp van zogenaamde dendritische cellen.

“Dendritische cellen zijn cellen die het immuunsysteem aansturen”, vertelt dr. Nikolic. “Ze vertellen wat het moet aanvallen of met rust moet laten. Zo zorgen ze er ervoor dat het immuunsysteem de juiste doelwitten uitkiest. Tenzij er iets misgaat, zoals in het geval van diabetes type 1. We hebben echter ontdekt dat we de dendritische cellen kunnen beïnvloeden met een combinatie van stofjes, zodat ze het immuunsysteem opdracht geven om bètacellen met rust te laten en te beschermen.”

* Door verschillende omstandigheden, zoals COVID-19, is de looptijd van het onderzoek verlengd met drie jaar. De financiering is ongewijzigd.

In een eerdere fase van het onderzoek testte het team de veiligheid van deze methode bij patiënten die al lang aan diabetes type 1 leden en geen of weinig werkende bètacellen over hadden. Wat bleek? Geen van de patiënten ondervond negatieve gevolgen voor het algehele immuunsysteem. En bij drie patiënten bij wie ze de uitwerking van de methode op de specifieke afweer tegen bètacellen konden volgen, bleek de immunoreactie op de cellen verdwenen.

Twee van deze proefpersonen zijn na vijf jaar opnieuw getest en bleken nog steeds beschermd te zijn door de dendritische cellen. “Een bijzonder hoopgevend resultaat!”, vertelt prof. dr. Zwaginga. “Inmiddels zijn we bijna klaar voor een nieuwe proefronde. Deze keer met mensen die nog maar kort diabetes type 1 hebben en bij wie het beschermen van overgebleven bètacellen echt een verschil kan maken!”

Dr. Arnaud Zaldumbide

Bètacellen met stress

Locatie: LUMC Investering DON: € 750.000 Looptijd: 2018 - 2022

Dr. Zaldumbide heeft de afgelopen jaren, met financiering van DON, de rol van bètacellen in beginnende diabetes type 1 onderzocht. Het was al bekend dat diabetes type 1 ontstaat wanneer deze cellen, die insuline produceren voor het lichaam, worden aangevallen door het immuunsysteem. Lange tijd werd het immuunsysteem dan ook als schuldige gezien. Maar het team van dr. Zaldumbide ontdekte dat de bètacellen deze reactie zelf uitlokken.

“Het probleem lijkt te ontstaan wanneer de cellen zich in schadelijke omstandigheden bevinden”, legt de onderzoeker uit. Dat kan bijvoorbeeld een ontsteking zijn. “Daardoor ontstaat er stress in de cellen en maken ze fouten tijdens hun werkzaamheden: het produceren van insuline. Het immuunsysteem denkt daardoor dat het met beschadigde cellen te maken heeft en ruimt deze op. Zo ontstaat diabetes type 1”.

Na deze ontdekking richtte het team van dr. Zaldumbide zich op het onderzoeken van de onderliggende mechanismes. De onderzoekers wilden precies begrijpen wat er in de bètacellen gebeurt op het moment dat er een stressreactie plaatsvindt. Daarbij hebben ze processen binnenin de cel geïdentificeerd die mogelijk een oplossing bieden tegen beginnende diabetes type 1.

Dr. Zaldumbide kijkt tevreden terug op het project: “Met wat we in de afgelopen jaren hebben geleerd, denken we de stressreactie van de bètacellen te kunnen verminderen of zelf helemaal weg te kunnen nemen. Zo zouden we beginnende diabetes type 1 kunnen stoppen. Mogelijk kunnen we daarvoor zelfs medicijnen gebruiken die al op de markt zijn om andere ziektes te behandelen. Dan hoeven we geen nieuwe medicijnen te ontwikkelen en kunnen we sneller beginnen met behandelen. Dat is wat we willen onderzoeken in ons volgende onderzoeksproject!”

Dr. Aart van Apeldoorn

Een levend implantaat

Locatie: MERLN Institute **Investering DON:** € 310.000

Looptijd: 2020 - 2023

Dr. Van Apeldoorn hoopt een implantaat van levende, menselijke cellen te bouwen om de insulineproductie in het lichaam van mensen met diabetes type 1 te herstellen. Het implantaat moet onder andere cellen bevatten die insuline produceren (bètacellen), maar ook ondersteunende cellen, zoals bloedvatcellen, om voldoende zuurstof aan te voeren.

Het team van dr. Van Apeldoorn heeft veel ervaring met de ontwikkeling van insulineproducerende implantaten. De afgelopen jaren ontwikkelden de onderzoekers namelijk, met steun van DON, al een implantaat dat van kunststof is gemaakt. Hiermee kunnen de cellen op een gecontroleerde manier en op een optimale plek in het lichaam van een patiënt worden geplaatst.

Het nadeel van de kunststof materialen is echter dat de cellen niet optimaal functioneren. "De cellen blijven langer gezond in een

natuurlijke omgeving", vertelt dr. Van Apeldoorn. "Logisch, want jij en ik zijn ook niet van kunststof gemaakt. Met onze nieuwe generatie implantaten, gemaakt van menselijke en lichaamseigen materialen, willen we dit oplossen. We zien dat de cellen daarin veel langer en veel stabielere insuline blijven produceren."

Het afgelopen jaar heeft het team twee verschillende methodes ontwikkeld om levende cellen te combineren tot een weefsel dat insuline produceert: in blokjes of in dunne laagjes. Nu wil het team weten welke methode de beste resultaten oplevert en met welke methode ze het makkelijkst grotere hoeveelheden voor behandelingen kunnen produceren. "Alle kennis die we opdoen, zorgt ervoor dat we patiënten uiteindelijk zo effectief mogelijk kunnen behandelen", vertelt de onderzoeksleider. "We zijn benieuwd naar de resultaten!"

Financiële resultaten

DON streeft ernaar om elk jaar een zo hoog mogelijk percentage van opgehaalde gelden te investeren in fundamenteel en klinisch onderzoek. Mocht er in een gegeven jaar geen goede bestemming voor de gelden voorhanden zijn dan wordt het restant toegevoegd aan de bestemmingsreserve, zodat het in het daaropvolgende jaar kan worden toegewezen. Doordat alle organisatiekosten gedekt worden door een kleine groep donateurs, kan elke gedoneerde euro van alle overige donateurs geïnvesteerd worden in onderzoek.

Donaties en sponsoring

In 2022 kon DON weer rekenen op de steun van trouwe donateurs. De baten uit periodieke schenkingen was in 2022 iets lager dan in 2021, en de baten uit eenmalige donaties was dit jaar iets hoger dan in 2021. Deze groei is met name te danken aan de bijdragen tijdens het lustrumgala. Het bedrag dat in 2022 werd ontvangen kan als volgt worden verdeeld:

Donaties en sponsoring	2022	2021	Groei
Periodieke donaties	508.875	548.500	-7%
Eenmalige donaties	1.043.186	904.331	15%
	1.552.061	1.452.831	7%

Alle bedragen zijn in euro's.

Evenementen en veilingen

De baten afkomstig van eigen evenementen bedroeg in 2022 574.994 euro. Deze opbrengsten betreffen de verkopen van deelnamebewijzen (tafels, flights, toegangskarten). Eventuele opbrengst uit veilingen tijdens deze evenementen staan apart vermeld in de staat 'baten'.

Evenementen door derden

DON is regelmatig het goede doel van evenementen georganiseerd door derden. De organisatoren van deze evenementen doneren een deel van de baten aan een goed doel. Eventueel door stichting DON gemaakte kosten worden verrekend met deze baten. Onder andere door het vervallen van de beperkingen door COVID-19 hebben er meer evenementen door derden plaatsgevonden en hebben we aanzienlijk meer gelden opgehaald dan in 2021, namelijk 188.821 euro.

Evenementen door derden	2022
Pokertoernooi	135.350
Tulpenrally	32.886
Overige evenementen derden	20.585
	188.821

Alle bedragen zijn in euro's.

2022

Lasten versus baten

Het streven van stichting DON is om ieder jaar een zo groot mogelijk bedrag, de netto baten, bijeen te brengen: een bedrag dat direct besteed kan worden aan onderzoek gericht op de genezing van diabetes type 1 of gereserveerd kan worden voor onderzoeken die de komende jaren interessant zijn om te steunen.

In 2022 werd 33% van de verkregen baten besteed aan doelstellingen. DON steunt de onderzoeken veelal voor een langere periode. Een deel van de baten wordt daarom gereserveerd voor toezeggingen die al gedaan zijn voor komende jaren.

Het percentage was in 2022 relatief laag, omdat de baten boven verwachting hoog waren en er niet direct een passend onderzoek beschikbaar was. Ook werd het besluit om een onderzoek dat in 2022 verlengd zou worden, pas in 2023 genomen. De besluitvorming rondom de selectie van nieuw onderzoek loopt vanaf januari 2023, wat betekent dat er spoedig passend onderzoek gevonden zal zijn om de baten uit 2022 aan te besteden.

Ieder jaar wordt er gekeken naar een zo gunstig mogelijke verhouding tussen wervingskosten en baten. DON streeft ernaar om die verhouding onder de 25% te houden. In 2022 was dit 19%.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de baten en lasten die leiden tot de netto baten die uiteindelijk beschikbaar zijn voor onderzoek.

	Baten	Lasten	Ratio	Netto baten
Eigen fondsenwerving	3.030.622	589.492	19%	2.441.130
Acties door derden	188.821			188.821
Totaal	3.219.443	589.492		2.629.951
Netto baten versus kosten beheer	2.629.951	650.195	25%	1.979.756

Alle bedragen zijn in euro's.

De netto baten, na aftrek van beheerskosten, bedroegen in 2022 1.979.756 euro. Dit is het bedrag dat direct of in de toekomst besteed kan worden aan onderzoeken.

Subsidies aan onderzoeken

Een belangrijk onderdeel van de strategie van DON is het aangaan van langdurige verbintenissen met onderzoeksgroepen, zodat onderzoekers voldoende tijd hebben om hun hypothesen fundamenteel te toetsen. In totaal werd er in 2022 1.000.000 euro besteed aan onderzoek naar genezing van diabetes type 1.

Voorlichting

Diabetes type 1 is nog steeds een onderschatte chronische auto-immuunziekte. Voorlichting blijft daarom belangrijk, zodat overheden, particulieren en bedrijven inzien dat het stimuleren van verder onderzoek naar de oorzaak en genezing van groot belang is. In 2022 werd er 63.316 euro besteed aan voorlichting.

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedroegen in 2022 650.195 euro (in 2021 433.446 euro). De stijging was het gevolg van het aantrekken van extra personeel. Daarnaast vielen de marketingkosten en de overige algemene kosten in 2022 hoger uit.

De organisatie bestond in 2022 uit 4,5 FTE's (2,9 in 2021). De kosten van personeel waren daarom hoger dan in 2021. In 2022 bedroegen de totale salariskosten 365.254 euro (2021: 197.633 euro).

Reserves

De continuïteitsreserve wordt aangehouden om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor de noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve wordt gekeken naar de voor het komende jaar begrootte kosten van de organisatie van de stichting (exclusief de kosten voor het organiseren van de evenementen). Deze kosten worden voor 2023 begroot op circa 500.000 euro. Er is geen aanleiding de reserve te verhogen, aangezien een groep donateurs de organisatiekosten voor zijn rekening neemt.

De stichting wil dat de kosten van de organisatie van de stichting voor minimaal 50% gedekt worden. De reserve mag niet groter zijn dan 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Dat maximum wordt niet overschreden.

Het resultaat van 2022 bedroeg 906.675 euro. Dit bedrag gaat naar de bestemmingsreserve. Daarmee beschikte stichting DON eind 2022 over een bestemmingsreserve van 1.635.743 euro. Deze reserve kan uitsluitend voor de statutair bepaalde doelstellingen worden aangewend.

Werkkapitaal

Het werkkapitaal is het totaal van alle vlottende activa verminderd met de kortlopende schulden. Dit geeft een beeld van de liquide positie over één jaar. Eind 2022 bedroeg het werkkapitaal 2.308.060 euro (1.380.379 euro in 2021). Daarmee is het werkkapitaal ruim voldoende om aan alle kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Jaarplan 2023

DON zet zich actief in om innovatief fundamenteel en klinisch wetenschappelijk onderzoek naar de genezing van diabetes type 1 mogelijk te maken. In 2020 staan drie strategische doelen geformuleerd die in 2023 nog onveranderd zijn:

- 1. Fundraising: het toewerken naar lange termijn continuïteit in de funding door de donateursbasis structureel uit te breiden naar de groep mensen die betrokken is bij diabetes type 1;**
- 2. Onderzoek: de kennis en selectie van onderzoek zo inrichten dat we en het beste onderzoek ondersteunen en nieuw innovatief onderzoek kunnen aanjagen;**
- 3. Organisatie: kantoor hier zo goed mogelijk voor inrichten.**

1. Fundraising

Bij het werven van fondsen focust DON zich op twee pijlers; het werven van meerjarige donateurs en het organiseren van evenementen. Alle communicatie en samenwerkingen staan in het teken van het vergroten en in stand houden van de betrokkenheid bij DON en een nieuwe (meerjarige) donatie.

Doelgroepen

De primaire doelgroep van DON bestaat uit mensen met diabetes type 1. De secundaire doelgroep noemen we de 'emotioneel betrokkenen'. Dit zijn mensen uit de privé omgeving van mensen met de ziekte, zoals het gezin, andere familieleden en vrienden. De focus op deze doelgroepen is gestoeld op twee feiten. Ten eerste bleek in het verleden dat het geefgedrag van mensen met diabetes type 1 en emotioneel betrokkenen vele malen hoger is en de duur van de donatie langer. En ten tweede is een deel van de ruim 120.000 mensen met diabetes type 1 én hun dierbaren nog niet bekend met DON. Er valt dus een grote winst te behalen in de zichtbaarheid en daarmee de fondsenwerving.

Donaties

Meerjarig donateurs

Wij hebben onszelf ten doel gesteld om in 2023 vijftien nieuwe meerjarig donateurs te verwelkomen en voor minimaal vijf jaar aan DON te verbinden. Dit kan privé of zakelijk, of vanuit een familiefonds. Het bedrag van een substantieel meerjarig donatie is vrij in te vullen, maar tot deze vijftien nieuwe donateurs rekenen wij enkel donaties vanaf een bedrag van 1.000 euro per jaar.

Familiefondsen

In 2023 ligt een zwaardere focus op het genereren van inkomsten vanuit familiefondsen, met als doel

meerjarige donateurs of een substantiële eenmalige donatie te werven. Samen met het bestuur starten we met een markt oriëntatie en een plan van aanpak. Een selectie van passende familiefondsen wordt benaderd met een presentatie op maat en de vraag om een substantieel meerjarige donatie.

Persoonlijke actie

DON blijft in 2023 haar achterban inspireren om een persoonlijke actie te starten. Via een eigen online actiepagina wordt gevraagd te doneren; bijvoorbeeld in plaats van een verjaardagscadeau of als sponsoring voor een marathon. Op deze manier activeren mensen hun eigen omgeving, geven zij bekendheid aan de missie van DON en weten mensen samen, op een relatief simpele manier een mooi bedrag op te halen voor DON.

Samenwerkingen met diabetes organisaties

DON is continu bezig haar zichtbaarheid te vergroten om zo nieuwe potentiële donateurs te ontmoeten. Er bestaat nog een grote groep van mensen met diabetes type 1 en emotioneel betrokkenen die DON nog niet kent en niet weet dat wij strijden voor genezing. Met als doel onszelf te introduceren bij deze mensen, gaan we in 2023 wederom samenwerkingen aan met andere organisaties in de diabeteszorg. Samen met organisaties die meer focussen op care kunnen we een grotere groep bereiken, deze groep completer informeren en bijdragen aan een hoopvollere toekomst voor mensen met diabetes type 1.

Projecten met samenwerkingspartners

DON is voornemens eind 2023 een groot inhoudelijk symposium te organiseren met een partner die diabetesmiddelen verkoopt en distribueert. Daarnaast werkt DON samen met Diabetes Fonds,

Bas van de Goor Foundation, JDRF Nederland en Diabetesvereniging Nederland aan hét digitale platform voor diabetes, genaamd diabetes.nl. Diabetes.nl is ontwikkeld om mensen met diabetes en hun naasten zo goed mogelijk de weg te wijzen in de wereld van diabetes en hen handvatten te bieden om in het dagelijks leven met diabetes om te gaan. Er is een uitgebreide bibliotheek met betrouwbare informatie, een trefpunt waarin je in contact kunt leggen anderen met diabetes en experts én actueel overzicht met activiteiten over diabetes, zoals bijeenkomsten, trainingen en opleidingen.

Events

Inhoudelijk evenement

Zoals hierboven benoemd is DON voornemens in het najaar een inhoudelijk event te organiseren. Samen met een partner uit de diabeteszorg verzorgen we een symposium waarop onderzoekers spreken over de nieuwste ontwikkelingen op gebied van cure. Op deze manier hopen we DON bij een groot aantal nieuwe mensen te kunnen introduceren en tegelijk onze doelgroep te kunnen informeren. Tijdens dit evenement wordt getracht mensen te laten inschrijven voor onze nieuwsbrief, om hen via een korte serie e-mails meer te vertellen over DON en onze onderzoeken en hen uiteindelijk te vragen donateur te worden.

Lab bezoeken

Na drie jaar vinden de eerste lab bezoeken weer plaats. Donateurs die een structurele, substantiële meerjarige donatie doen zien tijdens dit bezoek waar hun geld voor wordt gebruikt. Onze gasten krijgen een unieke rondleiding in de laboratoria en een presentatie van de onderzoekers over de nieuwste ontwikkelingen. Uiteraard kunnen onze gasten deze middag de onderzoekers het hemd van het lijf vragen.

Donateur diners

Tijdens kleinschalige, custom made diners voor aflopende donateurs kijken we terug op de afgelopen vijf jaar van hun donateurschap en blikken vooruit op de komende vijf jaar. Wat is er bereikt en welke verwachtingen hebben de onderzoekers voor de komende vijf jaar? Waar zullen toekomstige donaties aan besteed gaan worden? Belangrijk tijdens deze diners is de vraag aan onze gasten of zij zich de komende vijf jaar (weer) aan DON willen verbinden en met DON mee willen strijden voor de genezing van diabetes type 1.

DON Masters

Het jaarlijkse golftoernooi van DON vindt plaats op 4 september 2023. We genereren inkomsten met de verkoop van flights en de samenwerking met sponsors. Tijdens de DON Masters vindt traditiegetrouw ook een veiling plaats, waarin unieke items samen zorgen voor een fantastisch hoge opbrengst. De [DON Masters](https://donmasters.nl) is elk jaar weer een groot succes.

Evenementen van derden

DON is regelmatig het goede doel van een door derden georganiseerd evenement. In 2023 zijn we hiervan verzekerd door De Tulpenrallye en het jaarlijkse pokertoernooi van een aantal grote corporates. We verwachten dat hier nog een aantal jaarlijkse events van derden aan wordt toegevoegd. Doordat het grootste deel van de organisatie door derden wordt gedaan, gaat elke opgehaalde euro van deze events naar DON, naar onderzoek.

Communicatie en marketing

Het primaire doel van DON, het vinden van meerjarige donateurs, klinkt in alle communicatie door. Dit gebeurt door continu te laten zien wat het belang van onderzoek is voor de genezing, te tonen hoe groot de stappen zijn die gemaakt worden en te vertellen waarom doneren aan DON zo urgent is. Ook blijven we herhalen dat werkelijk honderd procent van de donaties naar onderzoek gaat – een uniek gegeven. DON staat voor onderzoek naar genezing, dus in de basis zal alle communicatie gaan over de ontwikkelingen in het lab en het werk dat verzet wordt dankzij alle donaties.

Nieuwsbrieven

In 2023 worden zes digitale nieuwsbrieven verstuurd. Hierin ligt de focus op nieuws van de onderzoekers, in een tekst of een video. Want wat zijn de laatste ontwikkelingen in de onderzoeken die DON steunt? En waar gaat het gedoneerde geld precies naartoe? We geven een kijkje in het lab. Daarnaast inspireren we onze lezers door in elke nieuwsbrief een persoonlijke actie in de spotlights te zetten. En ook besteden we aandacht aan onze partners, de events en ontwikkelingen binnen de stichting.

Livestreams

In 2023 brengt DON haar volgers dichterbij de onderzoekers dan ooit. In dat licht organiseert DON komend jaar een aantal livestreams op Instagram en Facebook, waarbij onderzoekers live de vragen van de kijkers beantwoorden.

Podcast 'Insuline, mijn benzine'

In 2023 start de productie van een nieuwe podcast over diabetes type 1. Oprichter van DON Maarten de Gruyter gaat in gesprek met Roxanne Kwant. Beiden hebben diabetes type 1 en in zes afleveringen spreken ze over actuele onderwerpen rondom de ziekte. No nonsens, gewaagd en eerlijk taal. De productie wordt gesponsord en DON en Roxanne zullen samen op social media de podcast promoten. Binnen de communicatie zal er aandacht worden gevraagd voor DON, met de hoop dat we meer mensen bereiken en informeren, én dat zij zelfs donateur worden.

Marketing

DON brengt updates graag op maat en wil voldoen aan de persoonlijke informatiebehoefte van onze betrokkenen. Zij maken op verschillende momenten voor het eerst kennis met DON – op een event, via een brochure, een social post, nieuwsbrieven van partners et cetera – en starten daardoor met verschillende basisinformatie. Om iedereen te kunnen voorzien van relevante informatie, creëert DON voor nieuwe geïnteresseerden een profiel waarna vervolggcommunicatie (over DON, onze aanpak en de ontwikkelingen in de lopende onderzoeken) passend is voor de ontvanger. We hopen dat dit bijdraagt aan ons primaire doel; het verwelkomen van nieuwe donateurs.

Always on communicatie

In 2023 vinden er geen grote campagnes plaats maar optimaliseren we onze always on communicatie. Via de website, search, email-marketing en social media kanalen ([Facebook](#), [Instagram](#) en [LinkedIn](#)) communiceren we continu en frequent. In de berichtgeving ligt ook hier de focus op onderzoek om te laten zien waar het geld van DON aan wordt besteed én waarom en nog veel meer geld nodig is.

Online extra doelgroep

Een derde doelgroep die we binnen onze online communicatie meenemen is de retargeting doelgroep. Dit is een groep mensen waarvan weten dat zij de website van DON hebben bezocht, maar waar nog geen verder informatie over bekend is; leeftijd, geslacht, connectie met DON en diabetes type 1. Met retargeting bereiken we deze mensen opnieuw via advertenties en laten we hen inschrijven voor de nieuwsbrief, om ze vervolgens op de juiste manier te kunnen benaderen.

2. Onderzoek

Sinds 2021 werkt DON volgens een nieuwe strategie met betrekking tot de expertise 'onderzoek'.

Daarbij 1) maken we slimmere keuzes voor bepaald onderzoek, gebaseerd op meer kennis, en 2) kijken we meer naar de lange termijn, want onderzoek is een kwestie van lange adem. Bij het vinden van nieuwe onderzoeken, heeft één onderwerp onze bijzondere belangstelling, namelijk het vinden van een route die genezing o.b.v. insuline producerende stamcellen versnelt.

In 2023 nemen we deze strategie nog een stapje verder. Om de slimme keuze gemakkelijker te maken, gaan we in 2023 op zoek naar iemand die het wereldwijde wetenschappelijke landschap op gebied van onderzoek naar diabetes type 1 zal blootleggen. Dit geeft DON meer kennis over onderzoeken die wereldwijd lopen én interessant zijn voor onze investeringen. Hiermee zorgen we dat onze jaarlijkse call for proposal bij de best passende onderzoeken terechtkomt.

3. Organisatie

Kantoor

In 2022 heeft DON een event manager, een copywriter en een CRM manager aangesteld. Met de kennis, kunde en ervaring die hiermee in huis is gehaald zijn in 2022 ontwikkelingen in werking gezet. Deze inhoudelijke en organisatorische professionalisering op kantoor zet zich in 2023 uiteraard voort, waarmee activiteiten op gebied van marketing, communicatie, content, online en onderzoek intern verder worden geoptimaliseerd. Hopelijk voegt in 2023 een expert op gebied van de selectie van onderzoek zich aan het dagelijkse team. De organisatiekosten worden ook in 2023 gedekt door een extra donatie van een select groepje donateurs. Hierdoor gaat werkelijk elke euro die we ophalen rechtstreeks naar onderzoek.

Bestuur, RvT en WR

Na een paar wisselingen in de samenstelling in 2022 wordt verwachting dat er in 2023 geen wijzigingen zijn in het bestuur, de raad van toezicht en de wetenschappelijke raad.

Het Clubhuis

Dit is een bestuur voor en door young professionals en focust zich op het creëren van bewustzijn rondom diabetes type 1 en het uitbreiden van het netwerk van donateurs binnen deze generatie. De teams 'Events', 'Connect' en 'Fundraising' zetten in 2023 hun werkzaamheden, zoals vastgesteld bij oprichting in 2021 voort, met het ultieme doel om DON bij toekomstige grote gevers onder de aandacht te brengen.

Begroting	2023	2022
Baten van particulieren	348.700	600.000
Baten van bedrijven	1.236.300	2.100.000
Baten van andere organisaties	155.000	175.000
Som van de geworven baten	1.740.000	2.875.000
Verkoop van producten of diensten	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen	0	-5.000
Totaal der baten	1.740.000	2.870.000
Besteed aan doelstellingen	1.115.000	1.600.000
Kosten van werving	200.000	400.000
Kosten beheer en administratie	322.500	461.000
	1.637.500	2.461.000
	102.500	409.000

Risicobeheersing

Risicomanagement is geïntegreerd in de dagelijkse operatie en strategie van stichting DON. Door een effectieve structuur van interne controles wordt er continu gemonitord welke risicogebieden er aandacht behoeven. In bereiken van doelstellingen wordt de stichting impliciet geconfronteerd met risico's. Hierop moet door de verschillende niveaus binnen de organisatie adequaat worden gereageerd.

Verkeerde strategische keuzes

Het bestuur is verantwoordelijk voor de beleidsbepaling en wordt hierin bijgestaan door de raad van toezicht. Zij zien toe op een verantwoorde opzet en aansturing van de stichting. Bij strategische keuzes, die invloed hebben op de doelstellingen van de stichting, worden er naast de raad van toezicht belanghebbenden betrokken en externe professionals ingezet voor advies en toetsing.

Investerings in onderzoek

Door te investeren in fundamenteel wetenschappelijk onderzoek hoopt DON dat diabetes type 1 wordt genezen. Fundamenteel onderzoek brengt echter het risico met zich mee dat er geen garanties kunnen worden gegeven dat beoogde resultaten worden behaald binnen de vooraf gestelde termijn. Dit risico wordt beperkt doordat de onderzoeken die de stichting steunt worden uitgevoerd door topwetenschappers in gerenommeerde laboratoria wereldwijd. Aanvragen voor financiering worden door de wetenschappelijke raad beoordeeld en voorgelegd aan externe referenten alvorens er een advies voor honorering wordt uitgebracht naar het bestuur. Bij goedkeuring worden er tussentijdserapportages en evaluatiemomenten ingebouwd met de mogelijkheid om de financiering tussentijds te beëindigen.

Terugloop van inkomsten

DON is afhankelijk van giften van donateurs. Bij terugloop van het aantal donateurs en daarbij dalende inkomsten kan er minder worden besteed aan doelbestedingen. Door de focus op major donors, donateurs die de stichting steunen voor een periode van vijf jaar, wordt dit risico beheerst. Er wordt veel tijd geïnvesteerd in het uitbreiden van het netwerk en het vergroten van het aantal major donors. In de organisatie van fondsenwervende evenementen worden er verschillende go/no-go momenten in gebouwd die bij tegenvallende verkoopresultaten de mogelijkheid bieden het evenement geen doorgang te laten vinden.

Reputatieschade

DON vindt het van groot belang een betrouwbare partner te zijn, een goed imago en vertrouwen van donateurs zijn hierbij essentieel. Reputatieschade zou zich kunnen vertalen in daling van het aantal donateurs, afname in betrokkenheid met minder inkomsten als gevolg. De stichting kan reputatieschade oplopen door negatieve berichtgeving in de media. Het risico op reputatieschade wordt beperkt door dagelijks toezicht op alle online en offline communicatie over DON en het werkterrein, in de media.

Privacy gevoelige informatie

DON verwerkt persoonsgegevens om mensen te kunnen registreren als donateur, vrijwilliger, sponsor of ambassadeur van DON. Daarnaast gebruiken wij (bijzondere) persoonsgegevens voor bijvoorbeeld het versturen van een nieuwsbrief of voor de aanmelding voor een evenement. Zo kunnen wij iedereen voorzien van informatie op maat. DON verwerkt alle verkregen persoonsgegevens altijd volledig in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. Dit is opgenomen in onze privacyverklaring en we treffen beveiligingsmaatregelen op onze databases en systemen, om te voorkomen dat persoonsgegevens bereikbaar zijn voor anderen, maar juist beschermd bewaard worden.

Geldstroom bij fondsenwervende evenementen

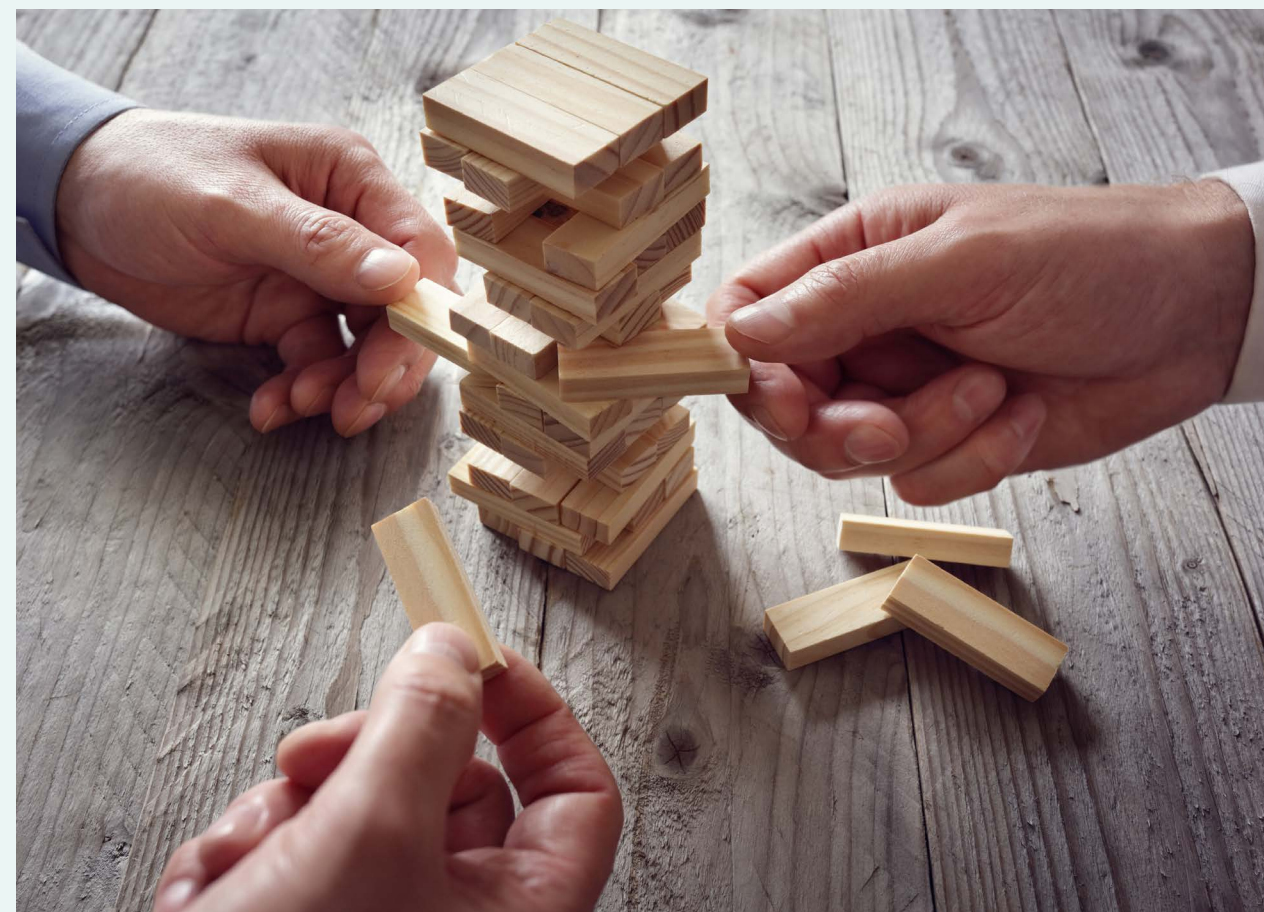
Een risico waar DON mee wordt geconfronteerd is de contante geldstroom bij fondsenwervende evenementen. Op evenementen van DON worden hoofdzakelijk donatiekaartjes gebruikt welke machtiging geven tot afschrijving, het risico wordt hierdoor beperkt. Zodra er tijdens een activiteit contant wordt gedoneerd, wordt de donateur gevraagd een cash donatieformulier te ondertekenen.

Fraude

Betalingen worden gedaan via een geavanceerd online boekhoudsysteem. Via dit systeem worden facturen door meerdere personen gecontroleerd. Voor betaling van facturen zijn twee handtekeningen nodig waarbij diegene die accordeert (financieel manager) niet diegene is die betaalt (directeur).

Beleggen

Middelen die niet op korte termijn nodig zijn voor de bijdragen aan onderzoeken of het dagelijkse beheer van de stichting worden zoveel mogelijk op spaarrekeningen geplaatst. Deze spaarrekeningen worden aangehouden bij ABN AMRO.

Jaarrekening

Balans per 31-12-2022

Na bestemming saldo baten en lasten

Balans	31 december 2022	31 december 2021
Activa		
1. Materiële vaste activa	3.558	1.989
2. Financiële vaste activa	744.125	819.200
Vorderingen en overlopende activa		
3. Te innen gelden	1.196.391	769.640
4. Overige vorderingen en overlopende activa	37.548	68.555
	1.233.939	838.195
5. Liquide middelen	2.439.702	1.833.781
Totaal activa	4.421.324	3.493.165
Passiva		
6. Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	245.000	245.000
Bestemmingsreserve	1.635.743	729.068
	1.880.743	974.068
7. Langlopende schulden		
Kortlopende schulden		
Leveranciers	71.928	111.459
8. Belastingen en premies SV	109.149	80.258
9. Overige schulden en overlopende passiva	1.184.504	1.099.880
	1.365.581	1.291.597
Totaal passiva	4.421.324	3.493.165

Alle bedragen zijn in euro's.

Staat van baten en lasten

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Baten			
Baten van particulieren	928.459	600.000	559.325
Baten van bedrijven	1.964.034	2.100.000	1.660.983
Baten van organisaties zonder winststreven	326.950	175.000	108.000
10. Som van de geworven	3.219.443	2.875.000	2.328.308
Verkoop van producten of diensten	0	0	90
Som van de baten	3.219.443	2.875.000	2.328.398
Lasten			
11. Besteed aan doelstellingen			
Fundamenteel onderzoek	1.000.000	1.550.000	1.000.000
Voorlichting	63.316	50.000	120.910
	1.063.316	1.600.000	1.120.910
12. Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving	589.492	400.000	413.189
	589.492	400.000	413.189
Kosten uit beheer en administratie			
13. Personeel	217.089	200.000	84.576
14. Overige lasten	433.106	261.000	348.870
	650.195	461.000	433.446
Som der lasten	2.303.003	2.461.000	1.967.545
Saldo vóór financiële baten en lasten	916.440	414.000	360.853
15. Saldo van financiële baten en lasten	-9.765	-5.000	-5.317
Saldo van de baten en lasten	906.675	409.000	355.536
Bestemming saldo			
Continuïteitsreserve	0	0	100.000
Bestemmingsreserve	906.675	409.000	255.536
	906.675	409.000	355.536

Alle bedragen zijn in euro's.

[Terug naar de inhoudsopgave ↑](#)

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemene grondslagen

De jaarrekening van stichting Diabetes Onderzoek Nederland met zetel en vestigingsplaats te Amsterdam, adres Koningin Wilhelminaplein 12, is ingericht volgens in Nederland algemeen aanvaarde waarderingsgrondslagen. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen". De belastingdienst merkt stichting Diabetes Onderzoek Nederland aan als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uit-

komsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen naar de mening van de directie die kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor het weergeven van de financiële positie.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Stichting Diabetes Onderzoek Nederland kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen u/g worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de

geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald

met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Baten uit eigen fondsenwerving

Onder baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord de in het boekjaar (bruto) ontvangen c.q. toegezegde gelden uit hoofde van donaties en sponsoring, alsmede de bruto opbrengst van de door DON georganiseerde evenementen.

Kosten eigen fondsenwerving

Hieronder vallen alle kosten die direct te maken hebben met de activiteiten behorend bij het werven van fondsen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het verzenden van mailings aan donateurs of bedrijven en kostprijs van verkoop goederen. De toedeling van de kosten aan de doelstelling of fondsenwerving is gebaseerd op de geschatte tijdsbesteding hieraan van de medewerkers.

Kosten evenementen

Hieronder vallen alle kosten die direct te maken hebben met de activiteiten behorend bij het organiseren van evenementen. Voorbeelden hiervan zijn het versturen van uitnodigingen of het huren van locaties of cateringbedrijven.

Lastenverdeling

Personeelslasten worden op basis van tijdsbesteding verdeeld over "Voorlichting", "Kosten beheer en administratie" en "Werving van baten".

Toelichting op de balans per 31-12-2022

	2022	2021
1. Materiële vaste activa		
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarde	7.107	7.938
Cumulatieve afschrijvingen	-5.118	-5.955
Boekwaarde per 1 januari	1.989	1.983
Mutaties in de boekwaarde		
Desinvestering	-690	-3.271
Investeringen	2.835	854
Afschrijvingen	-1.266	-1.435
Saldo mutaties in het boekjaar	879	-3.852
Stand per 31 december		
Aanschafwaarde	9.252	7.107
Cumulatieve afschrijvingen	-5.694	-5.118
Boekwaarde per 31 december	3.558	1.989

De materiële vaste activa betreffen computerapparatuur en kantoormeubilair. De computerapparatuur wordt aangehouden voor de bedrijfsvoering. Computers worden in 3 jaar afgeschreven, meubilair in 5 jaar.

	2022	2021
2. Financiële vaste activa		
Te innen gelden langlopend		
Stand per 1 januari	819.200	841.500
Nieuwe donaties	413.100	438.800
Te innen binnen 12 maanden	-486.175	-460.100
Annuleringen en correcties	-2.000	-1.000
Stand per 31 december	744.125	819.200
3. Te innen gelden		
Te innen gelden	710.216	317.740
Te innen toegezegde gelden < 12 maanden	486.175	451.900
Voorziening	0	0
	1.196.391	769.640
Te innen binnen 12 maanden		
Stand per 1 januari	451.900	472.380
Kortlopend deel nieuwe donaties	101.775	109.700
Annuleringen en correcties	-10.500	-2.000
Gefactureerd in jaar	-543.175	-580.080
Van langlopend naar kortlopend	486.175	451.900
Stand per 31 december	486.175	451.900

De te innen gelden betreffen alle nog niet ontvangen eenmalige donaties en termijnen van meerjarige donaties die reeds vervallen zijn. De te innen toegezegde gelden < 12 maanden betreffen alle meerjarige donaties die binnen 12 maanden vervallen.

De meeste meerjarige donaties worden toegezegd voor een periode van 5 jaar. De post Te innen gelden betreft de termijn van de meerjarige donaties die nog niet vervallen zijn. We achten het niet nodig een voorziening te treffen voor openstaande donaties.

	2022	2021
4. Overige vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde facturen	4.832	38.939
Vooruitbetalingen	200	200
Te ontvangen rente	0	0
Te vorderen BTW	15.716	16.416
	37.548	68.555

Alle overlopende activa hebben een looptijd van minder dan één jaar. Alle bedragen zijn in euro's.

	2022	2021
5. Liquide middelen		
Betaalrekeningen	970.284	364.363
Spaarrekeningen	1.469.418	1.469.418
	2.439.702	1.833.781

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De saldi bij de banken staan zoveel mogelijk op rentedragende rekeningen. Alle gelden op de spaarrekeningen zijn direct opvraagbaar. Over een belangrijk deel van de spaargelden werd in 2022 negatieve rente en kosten afgedragen (-0,66%).

	Continuïteitsreserve	Bestemmingsreserve	Totaal
6. Reserves en fondsen			
Stand per 1 januari	245.000	729.068	974.068
Bestemming resultaat	0	906.675	906.675
Boekwaarde per 31 december	245.000	1.635.743	1.880.743

De continuïteitsreserve wordt aangehouden om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor de noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve wordt gekeken naar de voor het komende jaar begrootte kosten van de organisatie van de stichting (exclusief de kosten voor het organiseren van de evenementen). Deze kosten worden voor 2023 begroot op circa 500.000 euro. Deze kosten dienen voor minimaal 50% gedekt te worden. De reserve mag niet groter zijn dan 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Dat maximum wordt niet overschreden.

	2022	2021
7. Langlopende schulden aan onderzoeken		
Stand per 1 januari	1.227.500	1.352.500
Nieuwe toezeggingen	1.000.000	1.185.000
Reeds betaald	0	-252.500
Kortlopend deel	-1.052.500	-1.057.500
Boekwaarde per 31 december	1.175.000	1.227.500

De nog te betalen subsidies betreffen alle contractuele toezeggingen aan de onderzoeken die door Stichting DON worden gesteund, voor zover deze niet binnen 12 maanden voldaan moeten worden.

	2022	2021
8. Belastingen en premies SV		
Omzetbelasting	96.979	70.356
Loonheffingen	12.170	9.902
	109.149	80.258

	2022	2021
9. Overige schulden en overlopende passiva		
Te betalen vakantiegeld / vakantiedagen	9.952	5.280
Nog te ontvangen facturen	89.939	15.513
Vooruitontvangen donaties	13.693	276.191
Nog te betalen subsidies	1.052.500	802.500
Overige overlopende passiva	18.420	396
	1.184.504	1.099.880

	2022	2021
9a. Nog te betalen subsidies < 12 maanden		
Stand per 1 januari	802.500	705.000
Betaalde subsidies	-802.500	-960.000
Toevoeging aan kortlopend deel	1.052.500	1.057.500
Boekwaarde per 31 december	1.052.500	802.500

De nog te betalen subsidies betreffen alle contractuele toezeggingen aan de onderzoeken die door Stichting DON worden gesteund en die binnen 12 maanden opeisbaar zijn. Deze zijn als volgt te specificeren:

Onderzoek (* = nieuw)	Toezegging	Opeisbaar 2021	Langlopend
LUMC Françoise Carlotti	500.000	100.000	-
Bart Roep	500.000	100.000	-
AMC U2CTI	500.000	100.000	100.000
Aart van Apeldoorn	310.000	77.500	-
LUMC Eelco de Koning	375.000	75.000	75.000
LUMC Eelco de Koning *	1.000.000	200.000	400.000
Regmed XB *	1.000.000	400.000	600.000
Totaal	4.185.000	1.052.500	1.175.000

Alle bedragen zijn in euro's.

Toelichting op de resultaten over boekjaar 2022

	Particulieren	Bedrijven	Organisaties zonder winststreven	Totaal
10. Som van de geworven baten				
Donaties en giften	718.778	627.970	256.450	1.603.198
Samenwerking met bedrijven	-	-	-	-
a. Opbrengst eigen evenementen	13.874	555.620	5.500	574.994
b. Baten uit overige fondsenwerving	184.418	668.012	-	852.430
c. Acties van derden	11.389	112.432	65.000	188.821
	928.459	1.964.034	326.950	3.219.443

Van de donaties was in 2022 32% afkomstig van vaste donateurs. Deze meerjarige donaties zijn in de regel voor een periode van 5 jaar.

	2022	2021
10a. Opbrengst eigen evenementen		
DON Masters	146.150	143.689
Overige evenementen	428.844	50.000
	574.994	193.689

Deze opbrengsten betreffen de verkopen van deelnemingsbewijzen (tafels, flights, toegangskaarten) en sponsorpakketten. In de deelnamebewijzen is een grote giftcomponent (75%) opgenomen. Eventuele opbrengst uit veilingen gehouden tijdens deze evenementen, zijn apart vermeld in de staat baten.

	2022	2021
10b. Baten uit eigen fondsenwerving		
Veilingen	928.430	643.165
Kosten van veilingen	-76.000	-330
	852.430	642.835

De veilingen vonden in 2022 plaats tijdens de DON Masters en het Lustrumgala. De opbrengst van de veilingen kan grotendeels besteed worden aan de doelstellingen van stichting DON. Alle veilingitems werden om niet door donateurs ter beschikking gesteld. Soms worden er wel extra kosten gemaakt om het item verder aan te kleden.

	2022	2021
10c. Baten uit acties door derden		
Baten uit acties door derden	202.780	11.203
Gemaakte kosten	-13.959	0
	188.821	11.203

Stichting DON is regelmatig het goede doel van landelijke of lokale evenementen georganiseerd door derden. De organisatoren van deze evenementen doneren een deel van de baten van hun evenement of van huncharity dag aan een goed doel. Eventueel door stichting DON gemaakte kosten werden verrekend met deze baten. In 2022 waren de grootste evenementen: het jaarlijkse Poker toernooi en de Tulpenrally.

Lastenverdeling	Doelstellingen		Wervingskosten	Kosten beheer en administr.	Totaal 2022	Begroot 2022	Totaal 2021
	Onderzoek	Voorlichting					
Subsidies en bijdrage	1.000.000	25.000	-	-	1.025.000	1.600.000	1.000.000
Personeelskosten	-	18.285	129.880	217.089	365.254	400.000	197.633
Kantoor en algemene kosten	-	20.031	459.612	433.106	912.749	461.000	769.912
Totaal	1.000.000	63.316	589.492	650.195	2.303.003	2.461.000	1.967.545

	2022	2021
11. Besteed aan doelstellingen		
Onderzoeken		
Stichting Bontius	0	1.000.000
Regmed XB	1.000.000	0
	1.000.000	1.000.000
Voorlichting		
	63.316	120.910
	1.063.316	1.120.910

De kosten van voorlichting bestonden in 2022 voor 29% uit de hieraan besteede uren van de eigen organisatie. In 2022 werd 33% van de verkregen baten besteed aan doelstellingen.

	2022	2021
12. Wervingskosten		
Kosten organisatie (personeel)	129.880	35.341
Inkopen t.b.v. evenementen	400.946	321.830
Overige kosten fondsenwerving	58.666	56.018
	589.492	413.189

Alle bedragen zijn in euro's.

De kosten van eigen fondsenwerving bestaat uit twee delen: de kosten van de inkopen, zoals de huur van locaties en de aankleding hiervan en het deel van de personeelskosten dat op basis tijdsbesteding wordt toegewezen aan de diverse evenementen.

De wervingskosten waren fors hoger dan in het voorgaande jaar door hogere kosten voor de organisatie van het lustrumgala waarvoor zowel extra personeelskosten werden gemaakt alsook alle inkopen. Het gala moest een dag voordat het zou worden gehouden worden afgezegd door aangescherpte coronamaatregelen.

	2022	2021
13a. Personeel		
Lonen en salarissen	235.062	115.466
Sociale lasten	38.923	22.014
Overige personeelkosten	91.269	60.153
Deel kosten fondsenwerving	-129.880	-35.341
Deel Voorlichting	-18.285	-68.559
	217.089	93.733

Alle bedragen zijn in euro's.

De organisatie bestond in 2022 uit 4,5 FTE's (2,9 in 2022).

	2022	2021
13b. Bezoldigingen directie		
Brutosalaris	72.000	66.000
Brutovakantiegeld	5.520	5.280
Tegemoetkoming oudedagsvoorziening	5.760	5.280
Eindejaarsuitkeringen	0	9.000
Totaal bruto belastbaar jaarinkomen	83.280	85.560
Onbelastbare vergoedingen: onkostenvergoeding en telefoonkosten	3.000	3.000
Bijtelling auto	9.962	9.962
Totaal bezoldigingen inc.werkgeverslasten	96.242	98.522

Alle bedragen zijn in euro's.

De functie van de directie betreft een dienstverband van 40 uur per week, voor onbepaalde tijd.

14. Overige lasten

Kantoor	89.437	81.592
Accountantskosten en adviseurs	16.873	16.521
Marketing	239.989	198.858
Afschrijvingen	1.266	999
Overige algemene kosten	85.541	50.900
	433.106	348.870

Alle bedragen zijn in euro's.

De post overige algemene kosten bevat o.a. een post niet-afrekbare BTW op beheerskosten ten bedrage van 42481 euro.

	2022	2021
15. Saldo van financiële baten en lasten		
Financiële baten	0	0
Financiële lasten	-9.765	-5.317
Buitengewone lasten	0	0
	-9.765	-5.317

Alle bedragen zijn in euro's.

Alle middelen die niet op korte termijn nodig zijn voor de bijdragen aan de onderzoeken, het organiseren van evenementen of het dagelijks beheer van de stichting, worden zoveel mogelijk op spaarrekeningen geplaatst. Het gemiddelde saldo op de spaarrekeningen dat wordt aangehouden bij ABN AMRO bedroeg in 2022 ongeveer 1.5 miljoen euro. Hierover werd in 2022 negatieve rente en kosten betaald van 0,66%.

Niet in de balans opgenomen passiva

Lease verplichtingen

De stichting heeft sinds 2020 een leaseauto in gebruik. Het leasecontract loopt af op 31 maart 2023. De resterende leaseverplichting bedraagt 2.578,98 euro.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Diabetes Onderzoek Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Diabetes Onderzoek Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Diabetes Onderzoek Nederland op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Diabetes Onderzoek Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Sliedrecht, 25 april 2023.

WITH Accountants B.V.
W.G. Oosterom MSc RA

2022

**Stichting Diabetes
Onderzoek Nederland**
Modrôme, Koningin
Wilhelminaplein 12 A.08
1062 HK Amsterdam

+31 20 244 00 16
info@don.nl
don.nl

